

X TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 1Kn17 ,17-24)

Lugemine Esimesest kuningate raamatust:

Neil päevil sündis, et lesknaise, Eelija kojaemanda poeg jäi haigeks; ja tema haigus oli väga raske, nõnda et temasse ei jäänud enam hingeõhkugi. Siis ütles naine Eelijale: "Mis on mul sinuga tegemist, jumalamees? Sa tulid minu juurde mu süütegu meelde tuletama ja mu poega surma saatma." Aga ta vastas temale: "Anna mulle oma poeg!" Ja ta võttis selle tema sülest ja viis ülakambrisse, kus ta elas, ja pani oma voodisse. Siis ta hüüdis Issanda poole ning ütles: "Issand, mu Jumal, kas sa oled tõesti lesele, kelle juures ma võõraks olen, teinud seda paha, et oled surmanud tema poja?" Seejärel ta sirutas ennast poisi üle kolm korda ja hüüdis Issanda poole ning ütles: "Issand, mu Jumal, lase ometi selle poisi hing tulla temasse tagasi!" Ja Issand kuulis Eelija häält ning poisi hing tuli temasse tagasi ja ta virgus ellu. Ja Eelija võttis poisi ning tõi ülakambrist alla kotta ja andis tema ta emale; ja Eelija ütles: "Vaata, su poeg elab!" Siis naine ütles Eelijale: "Nüüd ma tean, et sa oled jumalamees ja et Issanda sõna sinu suus on tõde." See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 30, 2 u. 4.5-6b.9 u. 11.12-13)

R: Sa tegid mu terveks, tõid mu hinge välja Surmavallast.

Sind, Issand, ma ülistan
Sina oled mu päästnud,
ei lasknud mu vaenlasi
rõõmu tunda mu üle!
Sa tegid mu terveks,
tõid mu hinge välja Surmavallast,
äratasid ellu nende hulgast,
kes lähevad alla Hauda.
R:

Laulge kiitust Issandale, teie, ustavad,
ülistage Tema püha Nime!
Üksnes silmapilgu kestab Tema viha,
Tema arm - eluaja.
Issand, Sinu poole hüüdsin,
Sind, oma Issandat, anusin:
Kuule, Issand, ole armuline -
ole mu Avitaja!
R:

Pillerkaariks muutsid Sa kurbuse,
päästsid kotirüü mu seljast,
rõivastasid mind rõõmu -
et mu elu laulaks Sulle kiitust vaikimata.
Issand, mu Jumal -
Sind tänan ma ikka!
R:

(Teine lugemine Gl 1,11-19)

Lugemine apostel Pauluse kirjast galaatlastele:

Sest ma teatan teile, vennad, et evangeelium, mida ma olen kuulutanud, ei ole inimestelt, sest mina ei ole seda vastu võtnud ega õppinud inimeste käest, vaid Jeesuse Kristuse ilmutuse kaudu. Te olete ju kuulnud minu endisest elust juudi usus, et ma üliväga kiusasin taga Jumala kogudust ja püüdsin teda hävitada ning ma jõudsin juudi usus ette paljudest eakaaslastest oma rahva hulgast, olles palju innukam oma vanemate pärimuste suhtes. Kui aga Jumalale, kes minu on ema ihust

alates välja valinud ja oma armu läbi kutsunud, oli meelepärane ilmutada mulle oma Poega, et ma kuulutaksin evangeeliumi temast paganate seas, siis ma ei hakanud arutlema liha ja verega ega läinud ka üles Jeruusalemma nende juurde, kes enne mind olid apostlid, vaid läksin Araabiasse ja seejärel pöördusin jälle tagasi Damaskusesse. Seejärel, kolme aasta pärast, läksin ma üles Jeruusalemma Keefasega tutvuma ning jäin tema juurde viieteistkümneks päevaks. Kedagi teist apostlitest ma ei näinud kui vaid Jaakobust, Issanda venda.
See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 7,16)

Halleluuja. Suur prohvet on tõusnud meie keskelt
Jumal on tulnud hoolitsema oma rahva eest. Halleluuja

(Evangeelium Lk 7,11-17)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Ja mõni aeg hiljem läks Jeesus linna, mida hüütakse Nainiks, ja temaga läksid kaasa ta jüngrid ja suur hulk rahvast. Aga just siis, kui ta linna väravale lähenes, kanti välja surnut, oma ema ainsat poega, ja ema oli lesk. Ja üsna suur hulk linnarahvast saatis teda.

Ja kui Issand nägi ema, hakkas tal temast hale ja ta ütles: "Ära nuta enam!" Ja ta astus ligi ja puudutas surnuraami, mispeale kandjad jäid seisma. Ja ta ütles: "Noormees, ma ütlen sulle, ärka üles!" Ja surnu tõusis istuli ja hakkas rääkima. Ja Jeesus andis poja ta emale tagasi. Aga kõiki haaras kartus ja nad ülistasid Jumalat ja ütlesid: "Meie seas on tõusnud suur prohvet!" ja "Jumal on tulnud hoolitsema oma rahva eest!" Ja see jutt temast levis kogu Juudamaale ja kõikjale ümbruskonda.
See on Issanda sõna.

Sissejuhatus

Kuidas lõi Jumal maailma ja inimese? Kui me võrdleme Vana Testamendi loomislugu sumerite, babüloonlaste, assüurlaste ja teiste ümberkaudsete rahvaste loomismüütidega, siis leiame neis palju sarnasusi, varasemast allikast hilisemasse üle võetud elemente ja sõnastusi. Samuti on pühakirjas ohtrasti kujundeid, mis osutavad taevakehade liikumisele, ja võrdpilte, mille aluseks on maaviljeleja ning karjakasvataja igapäevaelu. Miks? Sest uut teavet saab inimestele kõige paremini edastada siis, kui arvestada sellega, mida nad juba teavad.

Iidsetel aegadel oli kirjatarkuski haruldane, televisioonist ja internetist rääkimata. Õhtutundidel jutustasid vanemad inimesed laagrilõkke ääres lugusid, mida anti edasi põlvest põlve. Inimestel oli pilvitutel öödel palju aega tähistaevast uurida, pealegi sõltus põldude saak ju sellest, millal külvata ja millal lõigata, nii et tähistaeva märkide lugemine oli elutähtis. Just selle teadmise vundamendile toetub ka Jumala ilmutus.

Aga kuidas peaksime meie siis tänapäeval loomisloost rääkima? Kas umbes nii: alguses avas Jumal Facebookis konto, lõi taeva ja maa ja sai selle peale kohe mitu miljonit sõbrakutset. Ta kirjutas Twitteris: saagu valgus! Ning sai selle säutsu peale rekordarvu jälgijaid... Aga madu oli kavalam kõigist loomadest väljal, ja ta saatis viiruse inimeste nutitelefonidesse, peilis välja nende salasõnad ja tühjendas nende pangaarved...

Võibolla, armas kuulaja, ei ole me siiski veel nii sügavalt virtuaalreaalsusse eksinud, et meiega peaks rääkima masinatekeeles, vaid side inimkonna ajaloo ja loodusega peaks jääma meile jätkuvalt arusaadavaks. Igal juhul jääb meil siin üle vaid palvetada: Issand halasta...

Jutlus

Armsad õed ja vennad. Ennemuistseid lugusid kuulates jääb sageli selgusetuks, kes on nende autor, täpsemalt, kes on see kaadritagune jutustaja, kes jälgib sündmustikku, selles ise osalemata. Nii nagu Kuningate raamatus kirjeldatud lugu prohvet Eeliast, kuidas ta oma kojaemanda poja surnuist üles äratas. Kes selle loo kirja pani? Kas prohvet Eelia ise, mainitud kojaemand või tema surnuist ülesäratatud poeg? Tekstist endast autor ju ei selgu.

Kahjuks ei ole meil võimalik Jeesuse kaasaegsete käest küsida, kuidas mõistid nemad Vana Testamendi lugusid. Kuidas uskusid nemad, kas Aadam ja Eeva olid nende jaoks ajaloolised isikud või nägid nad loomislugu pigem müüdina? Aabraham ja tema järeltulijad olid juutide jaoks kindlasti reaalselt olemas olnud, sest teda mõisteti oma rahva esiisana, kuid temastki kirjutab kaadri taha jääv kroonik või lugudejutustaja. Pealegi polnud kõik juudiusulised vere poolest israelliidid - galilealased olid ju päritolult paganarahvaste hulgast.

Kui meie aga tänapäeval rõhutame, et Jeesus oli ajalooline isik, siis on meie lähtekohaks Jeesuse valitud viis oma tegudest tulevastele põlvvedele jälg jätta. Ta valis välja oma jüngrid, keda me teame nimepidi; niisamuti teame ka nende õpilasi, kes panid silmnägijate tunnistused kirja detailselt ja usutavalt, nii et see peaks veenma isegi nõudlikku lugejat. Evangeeliumid on nimetatud nende koostajate nimede järgi, Uue Testamendi kirjad ja varakristlikud allikad annavad võimaluse heita valgust nende dokumentide autorite isikuomadusele ja saatusele.

Jeesuse tehtud imed toimusid enamasti paljude tunnistajate juuresolekul. Ta ehitas vanale vundamendile, kuid tema õpetus oli värske ja uus mitte ainult radikaalsuse ja kartmatu aususe poolest, vaid ka lausa geniaalselt valitud esitusviisi poolest. Ta ise ei kirjutanud midagi, vaid usaldas oma avaliku tegevuse dokumenteerimise jüngritele. Nii sai võimalikuks, et ka Jeesuse kannatuse, surma ja ülestõusmise lugu pandi kirja tõesti aset leidnud sündmustena.

Armsad õed ja vennad, lastele räägitakse muinasjutte ja rahvaste kultuuride aluseks on kangelasmüüdid, mille üle saavad selle rahva liikmed uhked olla. Kuid elu kulgeb ikka reaalsuse liini pidi, kus esiplaanil on loodusseadused, milles argumendiks on ennekõike tõsiasjad, mitte müüdid või fantaasia. Sest ka üleloomulike jõudude abile on meil mõttekas loota alles siis, kui me oleme omalt poolt kõik teinud, lahendanud oma eluprobleemid nii hästi kui oleme ise osanud. Lõplik lahendus jääb muidugi alati Jumalale. Aamen.